

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 3. An detur in Deo simplex apprehensio, iudicium, & discursus. Et
qua ratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

nem obiectorum, aliam physicam, aliam intentionalem. Physica fit mediâ specie, quando obiectum eam physicè cauiat, imprimique potentia cognoscitur, & hæc simul cum specie sibi imprensâ physicè prodit in cognitionem; & hæc motio longè abest ab intellectu diuino, ut constat. Motio vero intentionalis non fit ab obiecto mediâ specie, sed vel mediâ sui cognitione, ut quando cognitio vnius obiecti mouet ad cognitionem alterius, vel per se immediatè, ut quando vnum obiectum est ratio cognoscendi aut se ipsum solum, aut se, & alterum. Ex quo patet, etsi in Deo huiusmodi motio intentionalis locum habeat, de quo in deorsu tractatus plura dicenda sunt, non ob id ponendam in Deo speciem intelligibilem.

68 Deinde obijci solet S. Tho. 1. par. quæst. 14. art. 2. & 4. & sæpe alibi admittens in Deo speciem intelligibilem. Verùm D. Angelicus tantum vult ijs in locis, Deum non ab obiectis, aut aliunde accipere species, quibus intelligat, uti creaturæ accipiunt, sed à se habere integrum, adæquatumque principium intelligendi. Quod tamen latiori quodam modo vocat speciem; eo quòd in Deo id ipsum præstat, quod in nobis species.

Propositio 6.

69 **Conceptus proprius habitus intellectui non datur in Deo.**

Probatur facillè. Nam habitus ex proprio conceptu imperfectionem supponit in potentia omnino Deo repugnantem. Vel enim habitus est ad facilitatem, ut sunt habitus acquisiti, vel ad substantiam actus, ut sunt infusi. Si ad facilitatem, supponit potentiam, cui adiungitur, non esse expeditam, & facilem, sed præpeditam, & tardam ad operandum; quod longè abest ab intellectu Dei. Si autem est ad substantiam actus, supponit potentiam intra lineam propriam potentia non habere plenam virtutem ad actum ipsum, quæ etiam est imperfectio aliena ab intellectu diuino.

70 Dices. Deus promptè, faciliter, & cum voluptate operatur, sed in nobis effectus isti ab habitu facilitante præstantur. Ergo etiam in Deo ab aliqua formalitate proueniunt rationem habitus habente. Concesso antecedente. Nego consequentiam. Quia quod potentia nostra ab habitu facilitante accipiunt, potentia diuinæ à se, & ex proprio conceptu habent; atque adeò in Deo non datur habitus, qui sit formalitas diuersa ab ipsâ potentia.

71 Instabis. Intellectus Dei potest à nobis concipi cum præcisione à promptitudine, facilitate, ac voluptate, quam habet in operando. Ergo huiusmodi promptitudo, siue facilitas formalitas est ab intellectu Dei diuersa; quæ utique alia esse non potest à formalitate habitus facilitantis. Distinguo antecedens. Intellectus Dei potest à nobis concipi cum præcisione à promptitudine, siue facilitate formali; concedo: fundamentalinego. Deinde consequens. Ergo promptitudo, siue facilitas (nempe formalis) est formalitas diuersa ab intellectu Dei, transcendens tamen eius conceptum, sicut infinitas, boditas, & similes; concedo: non transcendens; nego. Ex quo patet, eam non esse formalitatem habitus,

de quo in præsentī sermo est, sed ipsius intellectus. Itaque, etsi possumus concipere intellectum Dei cum præcisione à promptitudine siue facilitate formali, quam ei per iudicium tribuimus, dum per conceptum duplicatum, (vt moris nobis est), eum esse promptum, siue facilem in sensu formali iudicamus; at ipse intellectus ex proprio conceptu habet, fundamentum esse talis iudicij; sicut & aliorum, quibus in sensu formali iudicamus, eum esse infinitum, perfectum, ens, &c. Quod satis est, vt absolute dicatur à se, & ex proprio conceptu habere, esse promptum, & facilem. Sicut dicitur ex proprio conceptu habere, esse infinitum, perfectum, ens, &c. Recognoscatur doctrina de prædicatis transcendentibus tradita in Pharo Scient. disput. 17. quæst. 20.

Propositio 7.

72 **Memoria sumpta pro principio intellectiuo verè datur in Deo. Sumpta verò pro principio instaurante intellectionem obiecti antea præcogniti nullo modo.**

Prior pars propositionis constat ex dictis. Quia memoria sic accepta in nihilo differt ab intellectu, quem in D. o adstruximus. Quo solum sensu tribuat memoriam Deo Augustinus, alijque Patres, & Scholastici, vt vidimus num. 34. Secunda autem pars propositionis notissima est. Quia Deus ens, quod semel nouit, obliuisci non potest: atque adeò nec habere potentiam instauratiuam cognitionis amissæ. Vnde quoties in sacris Litteris Deo tribuitur recordatio, reminiscencia, obliuio, & alia huiusmodi, impropria, & translatica loquutio est. Vide Ruiz disput. 4. de Scientia. sect. 5.

QVAESTIO III.

An detur in Deo simplex apprehensio, iudicium, & discursus. Et quæ ratione.

73 **A**D hæc tria capita reuocantur omnes humanae mentis intellectiones. Est autem apprehensio simplex actus ille, quo intellectus simplici quodam modo in obiectum collimat, veluti illud aspiciendo, nihil tamen circa illud determinando; ad eum fere modum, quo oculi nostri obiectum propositum aspiciunt. Iudicium verò illud operatio est, per quam intellectus instar cuiusdam iudicis de obiecto sibi proposito fert sententiam, decernitque circa illud, esse aliquid, aut non esse, affirmando videlicet, aut negando. Ex quo patet, iudicium valde in modo tendendi à simplici apprehensione differre: hæc enim, vt dicebam, instar cuiusdam simplicis, lenique obiecti aspectus est; iudicium autem est firma quædam mentis decisio, seu persuasio, per quam ipsa mens ad obiectum ita sua siue determinatur, vt putet, sibi que persuadeat, illud esse, aut non esse reuera, sic se habere, vel factus. Quod est, de obiecto proposito

sito veluti sententiam concipere, siue proferre. Discursus denique est operatio illa, qua intellectus noster ex vno, aut pluribus veritatibus cognitis, seu per iudicium deprehensis ad aliam cognoscendam, siue iudicandam transcurrit, ductus quidem connexionem, aut oppositionem, qua videt id, quod prius iudicat, cum eo, quod ex illo infert, connecti, aut ipsi opponi.

74 Porro apprehensio simplex in duas species ex modo tendendi diuersas est diuidenda. Aliter enim apprehenditur obiectum, dum ponitur in hypothesi ad iudicandum aliud quidpiam conditionatè; aliter, dum extra hypothesim concipitur. Cum enim ita concipimus, *Si Petrus existeret, moueretur*; quis dubitet, existentiam Petri aliter apprehendi simpliciter, ac apprehenditur, cum iudicamus, *Existentiæ Petri est aliquid. Ego cognosco existentiam Petri, &c.* Quod inde planè confirmatur: quia apprehensio prioris generis nisi circa obiectum iudicij, vbi interueniat actus significatus per verbum, versari non potest; nihil enim sine verbo potest à nobis poni in hypothesi, vt experientia notum est: apprehensio verò posterioris generis circa quoduis omnino obiectum potest versari, vt etiam constat. Duplicem ergo simplicem apprehensionem distinguere oportet; quarum altera apprehensio constituit hypothesim; altera non constituit hypothesim vocari poterit.

75 Iudicij similiter duplex imprimis species est. Aliud enim est iudicium affirmatiuum tendens in significatum verbi suasiuè per modum cuiusdam adhesionis, accessus, seu positionis eius. Aliud est iudicium negatiuum opposito modo tendens in ipsum verbi significatum; per modum scilicet cuiusdam fugæ, aut recessus, seu potius remotionis eius. Vnde iudicium affirmatiuum, & negatiuum non ex obiecto, sed ex diuerso modo tendendi in illud discriminantur. Nam quod affirmatiuum adstruit, seu ponit, id ipsum destruit, seu remouet negatiuum. Neutrum autem eorum stare potest sine duobus saltem conceptibus obiectiuis, altero per modum subiecti, qui per nomen significatur, altero per modum actus, qui significatur per verbum, vt dicebamus supra quæst. 2. num. 25. Quo factum est, vt communi Philosophorum phrasi desumpta ex Aristot. lib. 3. de Anim. text. 21. iudicium nostrum affirmatiuum compositio dicatur; negatiuum autem diuisio. Quia nimirum per iudicium affirmatiuum prædicatum (consistens potissimè in actu significato per verbum) intentionaliter, & quasi effectiue componitur, siue coniungitur cum subiecto; per negatiuum autem è contra diuiditur, siue seingitur ab illo. Quæ omnia latius exposita, atque comprobata reperies in Pharo Scient. disput. 2. quæst. 4.

76 Hic tamen est animaduertendum, eos, qui intuitiue, siue per proprias species cognoscunt, non vti nos, dum cognoscimus per alias, sed longè aliter iudicare. Non enim egent ad iudicandum, sicuti nos, pluralitate conceptuum obiectiuorum; proindeque neque iudicant, sicut nos, aut attribuendo prædicatum subiecto per affirmationem, sicque componendo vnum cum altero; aut seingendo prædicatum à subiecto per negationem, sicque diuidendo vnum ab altero. Sed simplici quodam suasiuèque obtutu inspiciente obiectum, tendenteque

in ipsum, prout quiditatiue est in se, aut illud ponant affirmando, aut illud remouent negando. Aduertere tamen oportet, etsi iudicium affirmatiuum, & negatiuum versentur circa idem obiectum; veritates tamen obiectiuis de tali obiecto iudicatas diuersas re ipsa, & separabiles, imo oppositas, & incompatibiles esse. Altera quippe veritas obiectiua re ipsa est, eaque positiua, tale obiectum existere, & altera, eaque negatiua, & priori contradictoria, tale obiectum non existere. De quo vide dicenda infra quæst. 5. sub finem. Quomodo autem cognoscentes intuitiue, siue per proprias species tantum ab statu existentiæ remoueant obiecta, quæ negant; à quidatiuo verò non item; inferius disput. 3. quæst. 5. declarabimus. Itaque ex diuerso modo tendendi in obiectum, aut comparatiuo prædicati cum subiecto, aut simpliciter inspectiuo nascitur, quòd iudicium nostrum componere, dum affirmat, & diuidere, dum negat, dicatur, iudicium verò intuentium non item. Non tamen, quòd in iudicio nostro, seus in suo, distinctio rationis interueniat, vt malè quidam Recentiores opinati sunt.

77 Etenim non semper nos, dum iudicamus, distinguimus à subiecto ratione nostræ prædicatum, vt malè supponunt Recentiores, sed plerunque potius realiter distinctum inuenimus. Neque enim, vt malè vulgò doceri solet, omne iudicium nostrum affirmatiuum pro obiecto habet identitatem subiecti, & prædicati; negatiuum autem distinctionem. Sed obiectum proprium iudicij nostri quilibet omnino actus est significabilis per verbum, qui quidem subiecto attribuitur, dum affirmatur, à subiectoque remouetur, dum negatur; ipseque actus, quicumque sit, & per quodcumque verbum significetur, propriissimum est prædicatum; vt distinctè docuit Aristot. lib. 1. Periherm. cap. 3. dum loquens vniuersim de verbo ait: *Semper eorum, quæ de altero dicuntur, nota est, vt eorum, quæ de subiecto, vel in subiecto sunt.* Vnde fit, vt quoties actus, qui per iudicium subiecto attribuitur, aut ab eo remouetur, realiter à subiecto ipso distinctus est, vti, cum iudicamus, *Petrus currit, Petrus non legit*, nulla interueniat distinctio rationis inter subiectum, & prædicatum. De quibus plura à nobis etiam dicta in Pharo Scient. disput. 2. quæst. 4. videnda sunt.

78 Iam verò discursum nostrum pluribus cognitionibus, iisque iudicatiuis constare, communiter tradunt Doctores cum S. Tho. 1. par. quæst. 14. art. 7. & quæst. 58. art. 3. Addit tamen Arriaga disput. 15. Logica sect. 1. præter discursum formalem, qui pluribus cognitionibus constare debet, esse etiam discursum virtualem; qui, cum sit vnicus actus indiuisibilis realiter, attingit vnã veritatem obiectiuam ex alia; quod genus, inquit, discurrendi non repugnat Deo, reperiturque in Angelis, vt etiam docet Vazq. 1. par. disput. 222. cap. 3. Tum posse in nobis reperiri nonnulli Recentiores autumant. Sed malè. Quia nos pro hoc statu plura vt distincta, nisi per plures cognitiones, cognoscere non possumus; vt ex mente S. Tho. ostendi in Pharo Scient. disput. 2. quæst. 3. coniect. 2. Nequit autem vnum ex alio colligi, vt per discursum fit, nisi vnum, & aliud distinctè cognoscatur, vt constat. Itaque discursus noster hac ratione peragitur. Iudicamus vnum obiectum, deprehensaque conne-

xione, quam illud habet cum alio quopiam, ad hoc etiam iudicandum tranſimus. Vnde ante iudicium conſequentis & iudicium antecedentis, & iudicium connexionis eius cum conſequentre præire debet: vtroque enim mouetur intellectus ad iudicandum conſequens eſſe; nimirum, quia iudicat, eſſe antecedens, & illud ſine conſequentre eſſe non poſſe; quod eſt cum illo connexionum eſſe: nec ſatis eſſet, vt moueretur alterutrum iudicare, vt conſtat. Iudicium tamen connexionis antecedentis cum conſequentre, non opus eſt, quòd ſit formale, ſed virtuale ſufficit; quod aſeſt, quoties intellectus apprehendens antecedens connexionum cum conſequentre ei ita apprehenſo aſentitur. Suppono autem vniuerſè, connexionem de antecedente cum conſequentre conferre ſemper ad iudicandum conſequens; tamen, quando eſt conſequens negatiuum, opus poſitio antecedentis cum termino negato in conſequentre poſſit æquè conferre: quia, quoties antecedens eſt oppoſitum termino in conſequentre negato, nequit non eſſe illud connexionum cum negatione talis termini. Perindeque ſubinde eſt, moueri intellectum ad iudicium negatiuum conſequentis per oppoſitionem antecedentis cum termino negato, atque per connexionem cum negatione, ſeu veritate negatiua eius.

79 Ex his inferitur primò contra Arriagam, & alios, non ſemper eſſe eandem phyſicè veritatem obiectiuam ex parte antecedentis diſcurſus notari, quæ eſt ex parte conſequentis. Sæpe enim per diſcurſum vnum colligimus ex alio realiter diſiuncto, eoquòd hoc cum illo connexionum eſt, vt quando ex exiſtentiã effectus deducimus exiſtentiã cauſæ. Ex quo riuſus contra eodem equitur, non omnem diſcurſum humanum ſub vno ſyllogiſmo coarctari; ſed tot eſſe diſcurſum genera, quot genera ſunt connexionum inter conceptus obiectiuos à nobis cognofcibiles. Tertio inferitur, diſcurſum noſtrum non eſſe ſpecialem operationem diſtinctam eſſentialiter ab apprehenſione, & iudicio; ſed quoddam quaſi aggregatum conſtat ex pluribus cognitionibus, maxime iudicatiuis, ſubordinatis inter ſe, ita, vt, quæ ſe habent ex parte antecedentis in conſiſionem influant, hæc autem ſuapte naturâ connoret, ſiue ſupponat illas. Quarto inferitur, per particulam *ergo*, aut aliam quamlibet illatiuam nullum obiectum denotari ſpeciale, ſed vel denotari connexionem antecedentis cum conſequentre, vel ſubordinationem iudiciorum, ex quibus coaleſcit diſcurſus, vel certè vtrumque. Sunt namque nonnullæ particule, quæ non tam ad ſignificanda obiecta, quam ad denotandam ſpecialem naturam noſtrorum actuum uſurpari ſolent, quales ſunt interiectiones, coniunctiones, diſiunctiones; quod etiam habent illationes, ſiue particule illatiuæ. Tamen ſimul illationem obiectiuam ſignificant, hoc eſt, conſequens ex antecedente re ipſa ſequi, ſiue illud inſeparabiliter comitari ratione connexionis, qua antecedens cum conſequentre connexionum, & quaſi colligatum eſt. Quæ omnia, & plura alia ad rem ſpectantia fuſius à me probata, & explicata ſunt in Pharo Scientiæ diſput. 2. quaſt. 5. & alibi. Recognofcantur. Ex quibus concludo, de conceptu diſcurſus eſſe, vt intellectus diſcurrentis per cognitionem antecedentis vt connexi cum conſequentre moueatur ad iudicandum conſequens; atque ita cognitio an-

tecedentis aliquo modo inſuat in iudicium conſequentis, vt in effectum à ſe diſtinctum. His poſiſis fit.

Propoſitio 1.

in Deo propriffimè reperitur iudicium, non per modum compositionis, aut diuifionis, ſed perfectiffimæ intuitionis.

Prior pars propoſitionis tam certa eſt, quam eſt certum, dari in Deo ſcientiam: nam ſcire propriè iudicare eſt. Ratione etiam naturali conſtat, Deum penitiffimè noſcere, ſibi que exploratum, atque perſuaſum habere, quid vnumquodque obiectum ſit, aut non ſit; quod ipſum iudicare eſt, vt ex ſuperius dictis ſatis apparet.

81 Secunda autem pars propoſitionis, quam omnes Theologi amplectuntur cum S. Tho. 1. par. quaſt. 14. art. 14. & alijs Patribus, quos citat Ruiz diſput. 13. de Scient. ſect. 1. ex dictis num. 76. conſtat. Ibi enim ſtatimus, cognofcentes intuitiue, ex quibus poſiffimus eſt Deus, neque componere propriè, neque diuidere. In quo amplius non opus eſt morari. Videatur Ruiz totâ diſputatione citatâ.

Propoſitio 2.

Simplex etiam apprehenſio ab omni prorfus imperfectione immunis propriè reperitur in Deo.

Hæc propoſitio eſt contra Ruiz diſput. 13. citatâ ſect. 2. num. 8. Pro eâ tamen ſtant Gabriel in 1. diſtinct. 39. quaſt. vnic. art. 1. vbi alios refert. Corduba lib. 1. Quaſtionarij quaſt. 55. dub. 6. Gaſp. Hurt. diſput. 2. de Scient. diſt. 3. & alij Recentiores. Nec refragantur Vazq. 1. par. diſput. 75. cap. 4. num. 20. & Soar. diſput. 30. Metaph. ſect. 15. num. 39. quos pro ſe citat Ruiz: quia ibi tantum excludunt à Deo apprehenſionem ſimplicem imperfectam, qualis reperitur in nobis.

83 Et quidem, quod attinet ad apprehenſionem ſimplicem conſtituentem hypotheſim, ego non video, quo pacto illa poſſit negari Deo; cum certum ſit, Deum infinitas veritates conditionatas tum neceſſarias, tum etiam contingentes cognofcere, quæ ſine ſimplici apprehenſione hypotheſim conſtituente nullatenus cognofci poſſunt. E. g. Deus cognofcit hanc veritatem, *Si exiſteret ſecundus Mundus, creaturarum exiſtentium numerus maior eſſet*. Ergo concipit exiſtentiam ſecundi Mundi, ſub cuius hypotheſi iudicat, maiorem fore creaturarum exiſtentium numerum. Eſt certum. Sed non concipit talem exiſtentiam ei adharendo per iudicium; quia falleretur. Ergo ſimpliciter apprehendit. Similiter Deus cognofcit hanc veritatem, *Si talis cogitatio exiſteret in Iuda, Iudas non peccaret*. Ergo concipit talem cogitationem exiſtentem in Iudâ. Non eam iudicando exiſtentem; quia falleretur. Ergo apprehendendo ſimpliciter. Tandemque de omnibus omnino veritatibus conditionatis ſeu neceſſarijs, ſeu contingentibus cenſendum eſt. Quæ vtrique neutiquam ſciri, ſeu iudicari poſſunt, niſi conceptâ in hypotheſi earum

earum conditione. Conditiō autem non concipitur in hypothesi nisi per apprehensionem simplicem nihil affirmantem, aut negantem, atque adeo nihil ponentem in esse; sed supponentem simplici modo ad eruentam veritatem conditionatam. Ob id enim vulgō dici solet, conditionalem nihil ponere in esse.

84 Nec solum de apprehensione simplici constituyente hypothesim, sed etiam de non constituyente vera est propositio data. Nam certum est, Deum absolute iudicare, nullam existere chymarā in rerum naturā. Ergo tangit suā cognitione existentiam chymæræ, quam, iudicat, non dari. Sed non tangit illam, ei adhaerendo iudicatiuē. Ergo apprehendendo tantum simpliciter. Clariū. Deus iudicat, non esse alium Deum præter se iuxta illud Deuteron. 32. *Videte, quod ego sim solus, & non sit alius Deus præter me.* Ergo & apprehendit secundum Deum simpliciter. Repugnat enim iudicare, alterum Deum non existere, non concipiendo existentiam alterius Dei: quæ per iudicium à Deo concipi nequit; quia falleretur, & iudicaret, simul esse duo contradictoria. Deinde Deus in commanifestatā, ac mihi verissimā sententiā cognitionem, qua homo fingit ens rationis, comprehendere nequit, nisi concipiendo pariter ipsum ens fictum, quod respicit talis cognitio. Sed non potest illud concipere, ac sibi representare iudicatiuē; quia falleretur: cum illud non sit re ipsa id, quod homini apparet. Ergo concipit apprehensiuē.

85 Ratio à priori eorum, quæ diximus est. Quia Deus non potest non scire, ac perfectissime iudicare, quidquid est verum. Sed nequit aliquas veritates scire, & iudicare, nisi concipiendo aliqua alia obiecta ab eo non iudicabilia, utpote quæ reuera non sunt aut absolute, ut pro tali signo, sicut ab ipso concipi debent. Ergo nequit non habere simplices apprehensiones talium obiectorum: alioquin ignoraret veritates, quæ, illis non conceptis, sciri non possunt. Sunt autem huiusmodi veritates omnes conditionatæ, & illa absolute, quæ suapte naturā respiciunt aliquid non verum; quales sunt negationes, seu veritates negatiuæ existentia chymararum impossibilium, atque etiam rerum possibilium, quæ non existunt, & cognitiones entium rationis fictorum, & siquæ aliæ sunt huiusmodi. Ex quo patet, tam longè ab huiusmodi simplicibus apprehensionibus abesse omnem imperfectionem, ut potius sine illis perfectio diuinæ Scientiæ constare non possit. Nec sunt cognitiones obscuræ, sed clarissimæ, ac perfectissime intuitiue intra suum genus; ita enim penetrant, ac penitissime inspicunt obiectum, quod proponunt, ut, si illud haberet verum esse, non aliter illud haberet, atque in dictis apprehensionibus representatur. Solum habent, non esse intuitiones adhasiua, siue snasiua, sicut est iudicium; atque adeo nec sunt in se capaces veritatis, aut falsitatis. Quo fit, ut ratione illarum nequiquam possit dici Deus falli. Nullam demum imperfectionem, sed necessariam perfectionem appingunt Deo. In quo ab ijs simplicibus apprehensionibus differunt, quæ in nobis aut ex modo imperfecto cognoscendi, aut ex non bene percepta rerum veritate nascuntur; ob idque imperfectionem præ se ferunt non exiguam.

86 Sed dubitari potest, an etiam circa obiecta

verè iudicabilia possit Deus nihilominus simplicem apprehensionem habere. Respondeo, posse, quoties aliqua veritas à Deo iudicanda ex vnâ parte nequit cognosci sine eis obiectis, ex aliâ verò eorum veritatem non exigit, sed æquè bene potest consistere, siue ea sint vera, siue secus. Hoc pacto, cum Deus iudicat, Petrum consensurum, si in eo talis existat cogitatio, simpliciter apprehendit apprehensione constituyente hypothesim existentiam talis cogitationis, etiam quando ea iudicabilis est; eoquod reuera est ipsa cogitatio exitura: quia nimirum ad eam veritatem conditionatam nihil refert, quod cogitatio sit absolute exitura, vel secus. Similiter, cum Deus iudicat, me habere cognitionem fallibilem de existentia Petri, simpliciter apprehendit Petri existentiam, etiam quando ea est iudicabilis; eoquod reuera Petrus existit: quia nimirum ad hoc, ut sit verum, me talem cognitionem habere, nihil interest, Petrum existere reuera, vel non existere; quandoquidem mea cognitio, ut ponimus, cum existentia Petri connexa non est. Ex quo patet, quoties Deus iudicat quamlibet relationem non connexam cum suo termino, simpliciter apprehendere terminum. Vtrum autem possit iudicare ipsam relationem connexionis, non iudicato termino, ex dicendis quæst. 6. constabit. Vbi etiam videbimus, an Deus per eundem actum, quo iudicat vnum obiectum, apprehendat aliud, vel per actum diuersum; multaque alia ad rem dicemus, ex quibus lucem accipient, quæ hic statuimus.

Propositio 3.

In Deo, loquendo proprie, verus, & formalis discursus reperiri non potest. 87

Ita S. Tho. 1. par. quæst. 14. art. 7. & 1. contra Gentes cap. 57. & cum eo ceteri Scholastici communi ter. Ratio est. Quia de conceptu veri, & formalis discursus est verus, & formalis transitus, siue processus intellectus ex vnâ cognitione in aliam, quarum prima verè, & formaliter in secundam influat tanquam in effectum distinctum, ut supra num. 79. statutum est. Sed in Deo non datur pluralitas cognitionum realiter formaliter distinctarum, ut tanquam fide certum statuimus quæst. 1. proposit. 4. atque adeo nec verus, & formalis influxus vnus cognitionis in aliam in eo dari potest, ut constat. Ergo neque datur in eo verus, & formalis discursus. Vtrum autem detur in Deo discursus virtualis, quo ex vnâ veritate cognita aliquo modo dici possit induci ad cognoscendam aliquam aliam ob connexionem prioris cum posteriori, ex dicendis quæst. 7. compertum fiet. Vbi discernendum, an Deus aliqua ratione cognoscat vnum ex alio. Vtrum verò scientia quia, vel propter quid in Deo aliquo sensu admittenda sit, & circa quæ obiecta, ibidem etiam determinabimus.